

ČITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 218. — Štev. 218.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 5, 1942 — ČETRTEK, 5. NOVEMBRA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

KA NEKAJ VEČ KOT
2c na dan dobivate ...
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NAKUPNO NA 100M
(Izvršili sobot. nedelj. in prazničnih)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

ROMMELOVA ARMADA NA BEGU

IZ KAIRE V EGIPTU JE BILO URADNO POROČANO, DA JE ARMADA FELDMARŠALA ROMMELA V POPOLNEM IN NEREDNEM UMIKU PO PESKU V ZAPADNEM EGIPTU, ANGLEŠKA OSMI ARMADA PA JI JE TESNO ZA PETAMI IN JO NEPRESTANO OBSTRELJUJEJO IN BOMBARDIRAJO AMERIŠKI IN ANGLEŠKI AEROPLANI

Neko posebno zavezniško poročilo pravi, da je bil tekom nerednega umika ubit general Georg von Stumme, prvi poveljnik za feldmaršalom Rommelom, in da je bilo ujetih 9000 osiških vojakov, med njimi tudi general Ritter von Thoma in več drugih visokih nemških in italijanskih častnikov.

General Thoma je bil ujet le malo časa zatem, ko je prevzel poveljstvo namesto ubitega generala Stummea. Kot poroča United Press, se feldmaršal Erwin Rommel ne nahaja pri svoji armadi v Afriki, temveč se v Berlinu zdravi za grizo.

Selanjca ofenziva se je pričela pred 12 dnevi in Nemci so imeli velikanske izgube. Izgube na mrtvih in ranjenih vojakov so bile "izvanredno visoke, pravi poročilo. Poleg tega je Rommel izgubil 600 aeroplanov, 260 tankov, bodisi, da so bili razbiti, ali zajeti, 270 topov in 50.000 ton ladij, naloženih z vojaštvom in vojnim materijalom.

Poročilo dodaja, da so zavezniške izgube "zelo majhne."

Nemci se z veliko naglico umikajo po veliki cesti ob obrežju Sredozemskega morja ter so že onstran Sidi el Rahmana, ki se nahaja 17 milj. zapadno od El Alameina.

Velika bitka s tanki med obema armadama je dosegla svoj višek včeraj. Odkar se je pred 12 dnevi pričela zavezniška ofenziva, so zavezniški letalci v zračnih bojih uničili okoli 300 osiških aeroplanov, enako število pa so jih uničili na tleh.

Nemci in Italijani se morajo umikati pa tako ozkem pasu blizu obrežja, da so vsi pot zelo stisnjeni, zato jim morejo zavezniški letalci z bombaniranjem povzročiti velikanske izgube. In te priložnosti zavezniki tudi ne bodo opustili.

Od El Alameina do Tobruka je okoli 300 zračnih milj, do Bengazija pa 550 milj; tola kako daleč se name-rava feldmaršal Rommel unakniti, ni znano.

Najbrže se bo skušal vstaviti pri Ma'aten Bagušu in Matruhu, ker tam je nekaj poljskih utrd. Onstran Matruha pa je Soluh-Halfaya edini kraj, kjer bi se mogla armada zopet postaviti v bran.

Reuterjeva častniška agentura poroča, da so Italijani prosili Angleže za premirje, da bi mogli pokopati svoje mrtlice. Poročilo pa ne pove, ako je angleški vrhovni poveljnik prošnji ugodil.

Poročilo iz Kaira naznanja, da je v neko egiptsko pristanišče varno dospel vojaški transport s 7000 ameriškimi vojniki s potrebno opremo. Z njimi je prišlo tudi 170 ameriških bolničark.

Kako dobro je na transportih preskrbljeno v zdravstvenem oziru, je razvidno iz tega, da so bili na celi poti samo štirje slučaji obolenosti na slepih in vsak bolnik je okrevljal. V egiptsko pristanišče je prišlo ravno toliko ladij, kolikor se jih je odpeljalo iz nekega ameriškega vzhodnega pristanišča.

Tem četam poveljuje polkovnik John E. Baird.

Veselo srečanje — potem pa uboj

New York. — Vincent Kelly, star 55 let, je srečal na ulici starega prijatelja, katerega že ni dolgo videl. Veselo sta se pozdravila in zavila v bližnjo pivnico, da dasta pri kozarcu duška svojnemu zadovoljstvu, ker sta se zopet našla. Par ur sta se tankaj pogovarjala in je šlo vse lepo in gladko.

Čez čas pa sta prijatelja pričela argumentirati o nečem in Kellyjev prijatelj je nenadno potegnil revolver. Kelly je takoj stekel na ulico, hoteč zbežati, ali prijatelj je tekel za njim in štirikrat ustrelil, ter prijatelja zadel v roko, stegno in v trebuh.

Ko je policija spraševala Kellyja v bolnišnici o njegovem prijatelju, se ta ni mogel domisliti njegovega imena, vedel je le to, da sta bila enkrat valika prijatelja.

V pivnici je policija po daljšem poizvedovanju in izpraševanju aretirala nekega Henryja

Steven Clissold o dr. Mačeku

London, 25. oktobra. (Radio prejemna služba.) — Steven Clissold, Anglež in velik prijatelj Jugoslavije, je zopet govoril na londonskem radiu ter povdarjal neomajno trdnost dr. Mačeka napram vsem lokalnim in nasilnim, prijaznim in z grožnjami podprtim poskusi Nemcev, da ga pregovore in pridobije za sodelovanje.

Dr. Maček je vse ponudbe odbil in jih še vedno odbija. Naprej so poslali k njemu ambasadorja Kaše-ja, potem generala Lohr-a, poveljnika nemške vojske na jugovzhodu. Ali tudi grožnje niso nič pomagale. Zvest je ostal principom Stjepana Radića in interesom svoje domovine. S tujcem se on ne pogaja.

Ja Brattona, starega 46 let, ki se pa tudi ni mogel niti spomniti, da bi bil prejšanji večer srečal prijatelja Kellyja.

Boji na Guadalcanalu

Mornariški departament v Washingtonu naznanja, da Amerikanci stalno prodirajo proti Japoncem zapadno od Hendersonovega letališča. Nikakih poročil pa ni o japonskih ojačenjih, ki so se izkrcala v noči od ponedeljka na torek vzhodno od ameriških postojank.

V svojem prodiranju proti zapadu so Amerikanci zaplenili 20 sovražnih strojin in dva majhna topa. Amerikanci, ki so pričeli ofenzivo v nedeljo, popolnoma obvladujejo položaj ob severni obali Guadalcanala ter je iz uspehov, ki so jih dosegli, mogoče sklepati, da dobivajo dovolj vojaških potrebščin za nadaljevanje ofenzive.

Iz Slovenije

MNOŽENSTVENO STRELJANJE NEDOLŽNIH LJUDI V OZEMLJU POD NEMŠKO IN ITALIJANSKO OKUPACIJO

(Posneto iz št. 6 ilegalnega časopisa Zarja Svobode, ki izhaja v Ljubljani.)

Talci ... Talci ...

Okupatorji streljajo talce brez prestanka. Nekaj časa so se objavljali številni ustreljeni, brez navedbe imen, sedaj pa tudi usmrtni več ne javljajo. Slovenci padajo vse vprek. Brez ozira na vero in politično mišljenje. Okupator ne dela med nami nobene razlike. Okupator pozna samo Slovence, ki jih hoče iztrebiti. V ta namen zlorablja vsak najmanjši povod. Na pokopališču kopljejo grobove kar naprej.

V zadnjem tednu so v Ljubljani streljali vsak dan od 8 do 10 talcev. Njih imena je težko

dognati. Med drugimi so bili ustreljeni inž. Fedran, inž. Sigel, uradnik OUZD, Pihler, svetnik železniške direkcije in kaplan Skvarča iz Kočevja.

V Mariboru so v enem tednu od 24. do 31. maja ustrelili 120 talcev iz Spodnje Štajerske. Med ustreljenimi so bili Konrad Grile, znani sokolski olimpijski telovadeec in načelnik Sokola v Celju, Bratomi Rebek, sin znanega voditelja obrtnikov v Celju, Koren Lojze, živinozdravnik iz Mozirja in Golob, sin mizarkega podjetnika v Gaberju pri Celju.

Tako padajo najboljši med nami drug za drugim.

ODLOČNOST SLOVENCEV V DOMOVINI

"Pobratim"—eden izmed tajnih in ilegalnih časopisov v Sloveniji piše v svoji številki z dne 1. junija naslednje:

"... Odločno odklanjamo vsak poskus meglehni samoodločb, nimamo ne časa ne volje, da bi se šele odločevali, reševali ..."

"Nismo pozabili kam nas je privedel koroški plebiscit, zavedamo se, da nam je le Maister rešil Maribor in Švabice. Notranjsko! Povračila ne bomo prosili za zeleno mizo. Naše represalije bodo — naša zemlja!"

Naše represalije ne bodo začasne — temveč bodo za vekomaj!

"V očiščenem ozemlju ne priznavamo več nikakih manjšin. Kolonizirali ga bomo z domačini iz gosteje naseljenih in iz gospodarsko pasivnih krajev. Poklicali bomo pod domači krov našo veliko izseljensko družino in ji omogočili dostojno življenje na rodni grudi!"

Časopis "Slovenska Zaveza" z dne 20. junija t. l. poroča med drugim:

Nov most med Mehiko in Guatemalo

Mexico City, 2. nov. — Zadnji člen kopne poti med Alasko in Centralno Ameriko je bil dovršen, ko so slovesno otvorili pol milje dolg most čez Suchiate reko, med Mehiko in Guatemalo.

Pred zgraditvijo tega mostu, so prepeljavali blago čez reko v majhnih čolnih in barkah, kar je bilo zelo počasno. Most je bil zgrajen v treh mesecih iz materiala, ki je bil že vnaprej pripravljen za sestavljanje.

Dajte danes, ako ne, vsaj jutri — ampak ne odlašajte.

— Poroča J. C., New York

Rusi odbijajo močne sovražne napade

Rusko vrhovno poveljstvo naznanja, da je rdeča armada včeraj zdržala vse svoje postojanke v Stalingradu in na osrednjem Kavkazu ter je dosegla nekaj lepih uspehov na fronti ob Črnem morju in severozapadno od Stalingrada.

Nemško poročilo ne naznanja nobenih novih pridobitev na Kavkazu, pravi pa, da čistijo pridobitve okoli Stalingrada.

Nemci na planjavah pri Nalčiku ob vzhodu 18.000 čevljev visokih vrhov Kavkaza še vedno pošiljajo v boj veliko število tankov, kakor tudi v stalingraške razvalinami pokrite ulice, toda Rusi so odbili vse napade in Nemci so imeli zelo težke izgube.

Na dveh poglavitnih frontah, pri Stalingradu in ob Črnem morju Rusi še dalje napadajo in so zavzeli nekaj nemških postojank.

Nemci so morali izpred Stalingrada poslati svoje najboljše čete na svoje ogroženo levo krilo na severozapadni strani Stalingrada, ker je tamonjša rdeča armada dobila veliko pomoč, ki je prišla čez Volgo.

Rusi pa poročajo, da Nemci še vedno hudo s tanki in infanterijo napadajo ruske postojanke v Stalingradu in boji nikakor nečjejo ponehati. Tekom večerašnjega dne je bilo v teh bojih ubitih 1000 Nemcev in razbitih 8 tankov, ne da bi Nemci dosegli kak uspeh.

Ko so Rusi na severozapadni strani Stalingrada dobili ojačenje, so zavzeli pet sovražnih močno utrjenih postojank, artilerija pa je razbila utrdbe. Poročilo pravi, da je bilo na tem kraju ubitih 130 Nemcev.

Na osrednjem Kavkazu, kjer Nemci skušajo priti do zgodovinske georgijske vojaške ceste, ki pelje čez visoke grebene Kavkaza, so Rusi v veliki bitki jugovzhodno od Nalčika odbili vse nemške napade.

Na nekem kraju so Rusi pobili 350 Nemcev in jim razbili 7 tankov, na nekem drugem kraju pa je bilo zažganih 16 nemških tankov, 17 pa so jih poškodovali protitankni topovi.

Sovjeti se zanašajo največ na lastno silo

Moskva. — Vojne operacije v Egiptu tekom prošlega poletja, so dobile prav malo pozornosti v sovjetskem časopisu. To je pripisovati dejstvu, da dočim se je proti Rusom postavilo najmanj dvajset divizij, je ofenziva v Egiptu zahtevala samo dve bori panzer diviziji, kar se je zdelo Rusom premalenkostno za opisovanje.

Nekaj časa so sicer Rusi gledali na vso stvar s strahom iz stališča, da bodo Angleži poslali velika ojačenja na Srednji Vzhod, ko bi bila ta bolj potrebna v Zapadni Evropi.

Toda izgleda, da se polagoma oprijemljejo Rusi nazora, da morajo predvsem gledati, da bodo dovolj močni za lastno obrambo neglede na to, če dobe kako pomoč v obliki kake druge fronte ali ne. V očiščed strašnih bojih in žrtvah, ki jih doprinese rusko ljudstvo vsaki dan, se je rusko časopisje omejilo na zelo kratke omembe bitk na frontah, kot je afriška, itd.

Povprečno mnenje ruskega ljudstva v tem pogledu je izraženo v besedah Pyotra Judina, ki je zadnji teden predaval v Moskvi o splošnem položaju.

On je dejal, da se Rusi borijo pri Stalingradu za ves svet in ne samo za Rusijo, kajti Nemčija hoče dominirati ves svet, zadržuje pa jih od njih nakan rdeča armada. Govornik je tudi dejal, da je prepričan, da bo prišla druga fronta, a Rusi se ne smejo preveč zanašati na to drugo fronto, ker naj se odpre ta fronta kjer koli, rdeča armada bo morala potisniti sovražnika s svoje zemlje sama. Zadrževanje druge fronte je predavatelj pripisal političnim motivom, obenem pa je rekel, da je prepričan, da druga fronta pride.

Župan ne zna kuhati kave — tako so mu povedali večaki

Newyorški župan La Guardia, ki je zadnji nedeljo poradiju podal nekaj nasvetov glede kuhanja kave, katere nam bo strogo odmerjena, je knalno dobil ugovore glede njegovega nasveta, naj ljudje sedaj kuhajo kavo tako, kot jo je znala kuhati njegova mati, ki ni nikoli rabila modernih kavnih posod, ampak je kavo enostavno skuhala v primerni čisti posodi.

Kritiki so dejali, da je morda bila županova mati res večakinja v svojem načinu kuhanja kave, a je morala najbrž imeti na razpolago dovolj kave, ker brez začostne kave se dobre kave ne da skuhati na noben način, star ali nov. Tudi njegovo idejo, da se že enkrat porabljen kavo zopet pokuha in vporabi, so kritiki zavrgli, rekoč, da je s prekuhanjo kavo tako, kakor če bi hoteli pozimi kuriti pol s pepelom, pol s premočom, ter bi od tega kuriva pričakovali imenitnega zublja in toplote.

Edini način, potem katerega se da raztegniti odmerjeni delež kave, pravijo večaki, je dobivanje večje količine kave — to pa je moč doseči samo, ako naša vlada da zgraditi več na razpolago dovolj kave, ker brez začostne kave se dobre kave ne da skuhati na noben način.

Izdelovalci so mnenja, da bodo ženski čevlji sedaj lepše oblike, nego so bili v zadnjih letih, ko je bila moda za ženske čevlje precej absurdna v gotovih primerih.

ZADNJA STRAŽA SRBSKE ARMADE

London, 30. oktobra. — V nedavni bitki za neko oporišče pri Gruži blizu Kragujevca so bili srbski patrioti prisiljeni, da se unaknejo pred pritiskom nadmočnih sovražnih sil.

V jarkih pa je vseeno še ostalo nekaj branilcev, ki so nadaljevali streljanje, a napadalci so opazili, da je njihovo ravnanje z orožjem precej nestrokovnjaško. Nemci so na to z napadom zavzeli jarke.

Kvizlinški časopis iz Beograda "Novo Vreme", ki poroča o tem boju, piše, da so našli v jarku dva fantiča, oba mlajša od 15 let. Eden je bil srednješolec, drugi pa ključavničarski vajenec. V posteli sta krčevito stiskala puško, pretežno za njihove mlade roke in se borila do zadnjega zibljaja. — (ONA.) — JIC.

Večeslav Vilder o Neodvisni

London, 25. oktobra. (Radio prejemna služba.) — Minister Večeslav Vilder je govoril o gospodarskih razmerah in o težkočah s prehrano na Hrvaškem. Povdaril je, da je prebivalstvo Zagreba v prvi svetovni vojni vedno dobivalo dovolj hrane, dočim zdaj, ko vladajo na Hrvaškem hlapci Italije in Nemčije, že vsega primanjkuje. Hrvaški listi pišejo: "Kadar Hrvati ujamejo poglavnikov pogled, so nadvse srečni" — morda jih poglavnikov pogled bolj nasiti nego krompir? Nikdar se še ni o nikomur tako bedasto pisalo kakor o Pavelicu.

Odkar je na vladi, Pavelić govori, da je Hrvate rešil vojske. V resnici pa jih je zamo-tal v dve vojni: v meščansko vojno in v vojno proti Rusom. Ni dovolj, da tuje ropajo in plenijo — poskrbel je še, za to, da se Srbi in Hrvati medsebojno ubijajo. — JIC.

Visokih pet ne bo več do konca vojne

Chicago. — Kot se izražajo izdelovalci ženskih čevljev, je kar gotovo, da se do konca vojne ne bo več izdelavalo ženskih čevljev z visokimi petami, ki sicer izgledajo prikužno na ženski nogi, a niso pa praktični z ozirom na dejstvo, da morajo sedaj ženske veliko sodelovati pri vojnem prizadevanju Amerike in zaradi tega potrebujejo pametne čevlje, v katerih lahko brez muke vršijo svoje delo v tovarnah in drugod.

V modo bodo prišli nizkopetni čevlji znamke "Oxford" in barva ženskih čevljev bo omejena na šest odtenkov.

Izdelovalci so mnenja, da bodo ženski čevlji sedaj lepše oblike, nego so bili v zadnjih letih, ko je bila moda za ženske čevlje precej absurdna v gotovih primerih.

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniški sobot., nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

HESS JE PRINESEL MIROVNE POGOJE

Znano je, da je v maju lanskega leta Hitlerjev najvernejši pristaš Rudolph Hess nenadoma z aeroplanom priletel na Škotsko, kjer se je s padalom spustil na tla.

Ves svet se je čudil poročilu, ki je naznanilo Hessov prihod na Angleško. Ali je zbežal pred Hitlerjem? Ali ga je Hitler sam poslal, da se v kakem oziru pogaja z Anglijo? Tako in enako je ugibala svetovna javnost.

Sedaj pa londonski "Daily Mail" pojasnjuje zagone Hessov prihod. Pravi, da je bivši župan v Glasgownu sir Patrick Dollan povedal, da je prišel Hess v Anglijo kot "uradni poslanik nacije" z mirovnimi pogoji, po katerih bi bila Anglija nemška kolonija s Hitlerjem kot diktatorjem, Hessom pa kot protektorjem.

Dollan pravi, da je prišel Hess z odobravanjem Hitlerja in njegovih tovarišev, ki so pričakovali, da bo Hess dobil bencina in mu bo dovoljeno v 48 urah vrniti se v Nemčijo.

Kot pravi "Daily Mail", je Dollan povedal še naslednje:

"Hess s seboj ni imel pisanih pogojev, temveč je v razgovoru rekel, da morajo vse prejšnje nemške kolonije biti vrnjene Nemčiji in da mora Anglija izročiti vso svojo vojaško, mornariško in zračno silo. Anglija bo morala tudi plačati odškodnino.

"Evropa mora biti germanizirana pod fuerherjevo nadvlado. Nemčija mora dobiti atlantsko obalo zapadne Afrike, Sirijo, Palestino in druga ozemlja.

"Kontrola nad Sueškim kanalom mora priti pod Italijo in Nemčijo. Mussolini bo dobil Korziko in Tunizijo. Francoski Maroko in Gibraltar bo dobila Španija. Hess je rekel, da ne želi videti ne ministrskega predsednika, ne katerega drugega ministra, temveč jih hoče odstraniti od vlade in jih je dolžil, da so zakrivali vojno.

"Hess je zelo ogorčen, ker je bil pridržan v ujetništvu ter se se pritožuje zaradi slabega ravnanja."

To je bil tedaj povod Hessovega prihoda v Anglijo. Mogoče je res tako, kot pripoveduje sir Patrick Dollan, mogoče pa tudi ni; zdi pa se nam vseeno malo preveč poudarjeno za Hitlerja, da bi staval Angliji tako poniževalne zahteve, ko ji še ni prišel do živga. Mislil je, da bo po porazu Francije zlahka poslal svoje armade čez Rokavski zaliv in bo v nekaj dneh, ali tednih pognal angleško armado iz dežele, kot jo je malo prej pognal iz Dunirke. In res so bile nemške armade že na poti čez Rokavski preliv, toda Angleži so po morju razlili velikansko množico petroleja in ga zažgali in zgorelo je mnogo nemških transportnih ladij, druge pa so se morale vrniti. Vpad v Anglijo se mu tedaj ni posrečil in je zato obrnil svoje armade proti vzhodu in vpadel na Poljsko, jo pregazil, nato pa je podjarmil še Jugoslavijo in Grško.

Dasi je Hitler v istem času zmagovito korakal proti jugovzhodu Evrope, Anglije ni podjarmil. Zato skoro ni mogoče verjeti, da bi bil Hessa, svojega največjega zaupnika, poslal v Anglijo s tako pretiranimi zahtevami, pri vsem tem, da je zelo domišljav ter ima zelo visoko letelo misli in trdno voljo, in si je zabil v glavo, da mora zavladati svetu.

Sicer je prišel že daleč, toda čim dalje pride, daljša se mu odpira pot.

Najdaljša pa bo pot — nazaj!

Naši naročniki in čitatelji

Naš stari naročnik, Matt Kuhar iz Reading, Pa., je poslal naročnino, ter obenem sporočil, da je bolan, vendar mu ni bilo mogoče biti bolj točen v tem oziru. Pravi pa, da se mu list list radi zaostale naročnine ustavi — je jih pa seveda opomni na dolžnost, ki jo dolgujejo prijatelju listu in dobro bi bilo, ako bi se vsi naročniki sami od sebe domislili tega, ko jim poteka naročnina, ker bi s tem prihranili upravitelju stroške, ki jih ima s pošiljanjem opominov.

"Od vseh listov," pravi Vircovi, "se nam Glas Naroda najbolj dopade."

ZA IN PROTI KONGRESU

JOSIP ZALAR.

(Nadaljevanje.)

Pri imenovanju odbora za rezolucije se ni gledalo na versko ali politično prepričanje tega ali onega. Gledalo se je v prvi vrsti na izkušnost in narodno zavednost, kakor tudi nato, da so v teh odborih vse struje zastopane. Med temi, ki so bili naproseni, da v odborih za rezolucije sodelujejo in pomagajo, so tudi Rev. Trunk, Rev. Zakrajšek, Rev. Ambrožič, Rev. Urnkar, John Gerin, Mrs. Priland, Mrs. Novak, Mrs. Erja, John Gornik, Leo Jurjevce, Louis Železnikar, John Zorman, John Jerich, Debevec Jersin, Wedie, Zupan in drugi.

Ravno tako so v teh odborih Cainkar, Molek, Vider, Kristan, Zaje Adamčič, Rogelj Kravenc, Zbanič, Terbovec, Hude, Emmenc, Sabec, Jontes in drugi.

Imena onih, ki so bili naproseni da v odborih za sestavo in pripravo rezolucij sodelujejo in pomagajo, spominjajo, da je imel odbor pomožne akcije najboljše namen. To niso nikakršne limanice. Želja odbora pomožne akcije je, da se vrši slovenski kongres z namenom, da se ustanovi politična akcija. Tak kongres pa mora biti v resnici "slovenski" in ne strankarski.

Kar je bilo pred leti nazaj, moramo pozabiti. Delati moramo za bodoči obstoj in razvoj naše slovenske domovine in za naš trpeči narod onstran morja. Tega dela bi se morali oprijeti vsi Slovenci, brez razlike na prepričanje. Le tedaj, če bomo vsi skupaj nastopili in skupaj delali, bomo lahko rekli, da je to v resnici politična akcija ameriških Slovencev.

Vzemiimo za vzgled našo pomožno akcijo. V odboru te akcije so katoličani in svobodomislci. Nobenega prepričanja ni. Vsi imamo samo en namen in ta namen je pomagati revnemu in trpečemu slovenskemu narodu v stari domovini. Bi se li ne dalo nekaj sličnega napraviti tudi v političnem oziru? Seveda se da. Prav lahko se to stori. Samo dobre volje in nekoliko ameriške tolerantnosti je treba, pa bo šlo.

Naš narod v stari domovini bi rad spregovoril, pa ne more. Spregovorimo torej mi, mi ameriški Slovenci. Spregovorimo kot narod in ne kot posamezniki in strankarji. Kot ameriški Slovenci; kot narod pa zamoremo spregovoriti le potom pravomočnega, slovensko narodnega kongresa.

Z dušo in telesom sem za tak kongres, zato tudi apeliiram na slovenske narodno misleče Slovence in Slovenke širom Amerike, da idejo za slovenski kongres s svojimi močmi podpro, da izvolijo delegate in da se polnoštevilno kongresa udeležijo.

Josip Zalar, Joliet, Ill.

Note

PIANO-HARMONIKO ali KLA VIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLJAJ
BARČICA
MLADI KAPETANE
GREMO NA STAJERSKO
STAJERŠ
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE SE MLADA
Po 25c komad:

Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

In za mojo suknjo
so vadljali...

Zurich. — Kakor se glasi poročilo, ki ga podaja ONA, so si roparji, ki so ugrabili jugoslovanskega ozemlje, porazdelili

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester na ploščah
Tereznika Polka
Na planinici — valček. Str. M 575
In DUQUENNE UNIVERSITY
TAMBURICA — Str. M 571
Za to cenit in cene plošč so
obrnite na: JOHN MARSHALL Inc.
463 West 42nd Street, New York

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica
ki daje poljudna navodila, kako
postati
ameriški državljani.

Poleg vprašanj, ki jih navadno
sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predgovor Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je
samo 50 centov.
In se dobi pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

poleg plena tudi dolg biveše jugoslovanske vlade.

Največji delež dolga je odpadel na Neodvisno Hrvatsko in najmanjši delež je seveda vzel na svojo odgovornost Nemčija.

Porazdeljenje dolga je bilo uradno objavljeno v nemškem listu na Hrvaškem, "Deutsche Zeitung in Kroatien".

Porazdeljenje je kakor sledi: Hrvatska, 42%; Srbija, 29%; Bolgarija, Madžarska in Italija, vsaka osem odstotkov; Nemčija pa pet odstotkov.

Rommel morda dobi ojačenje

Istanbul, Turčija. — Vesti iz Grčije se glase, da so bile z vso naglico odposlane štiri divizije vojakov z ruske fronte na pomoč Rommelu v Afriki. Skozi Atene je te dni šlo več vlakov napolnjenih iz nemškimi vojakmi.

Vlaki so vozili z veliko brzi-
no proti transportnim pristaniščem, odkoder so čete najbrže takoj odpeljali na Kreta in od tamkaj pojdejo preko Sredozemskega morja v Afriko.

BOŽIČNE DOPISNICE.

Urad American Friends of Yugoslavia nam je sporočil, da je založil dve vrsti božičnih dopisnic in sicer.

Dopisnica št. 1.: Na čast junastvu jugoslovanskemu rodoljubu generalu Draži Mihajloviću je slikar Vuk Vučinić naslikal sliko generala Mihajlovića v velikosti 5x3 z napisom: "Za Krst časti in slobodu Zlatna."

Dopisnica št. 2.: Jugoslovanski grb v rdeči, modri, beli in zlati barvi na modrem polju. Velikost je ista kot Mihajlovićeva dopisnica. Pod sliko je napis: "V veri v Boga in božjo čast Jugoslavije pozivljamo svoj narod, da stori svojo dolžnost. — Peter II."

Cena dopisnic z ovitkom je 15 centov, v škatli po 24 dopisnic \$3.60. Dohi se pri American Friends of Yugoslavia, 11 West 57th St., New York, N.Y.

NENAVADNO LEPI FILMI.

Prikupljivo filmsko gledališče Park Theatre na Columbus Circle in 59th St., nasproti Central Parku, bo prihodnji teden kazalo zelo zanimivo filmsko predstavo "Gunda Din", ter mogočni Harry Baurov film "Lives and Loves of Beethoven." Ta predstava se prične v soboto 7. novembra ter bo do

IŠČEM

Mrs. MARY KOPAC, rojeno Esbnik, ki živi najbrže v Milwaukee, Wis. V Ameriko je prišla leta 1913. Za njo bi rad izvedel. — JOHN KOS, 29 McAnulty Blvd., Hamilton, Ont., Canada. (3x)

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Kragna

Kaj bo in kaj ne bo po tej vojni

Razni govorniki in predavatelji nam že zdaj prorokujejo kaj bo mogoče po tej vojni in kaj ne bo in ko jih človek posluša dobi vtis, da spadajo v isto kategorijo, kot generali v naslanjajih in pri zaspekih, ki pravijo, da bi oni vojsko vodili vse kako drugače in uspešneje nego vojskovodje, ki imajo po veljstvo v rokah.

Spričo kaosa, ki ga je povzročila ta vojna, ne more danes nihče zagotovo reči, kako se bodo stvari iztekle v pogledu povojne preuredbe. Značilno pa je dejstvo, da ne vidimo niti zdaleč toliko strahu izražene ga pred strahotami suženjstva, ki ga uvaja Nemčija brezobzirno nad podjarmljenimi narodi, kakor pred možnostjo, da bi Evropa postala po tej vojni socialistična oziroma, da bi prišla pod ruski vpliv.

Človek, ki ima količjak razuma in razsodnosti, se temu ne čudi, razen ako ni v socialnem pogledu nič posebno poškovan. In to, da ljudje v splošnem niso kdovekako zainteresirani v okolščine, ki privedejo do vojne, ter do velikih kriz v mirnih dobah, je tisto veliko in strahno gorje, ki človeka neprestano bije v obraz, kamorkoli se obrne.

Človek si je ustvaril nekaj, kar imenuje civilizacijo in krščanstvo, ter je v imenu obojega neprestano skozi dolga, dolga stoletja uprizarjal morije in vojne pohode, ki naj bi bili človeštvu zagotovili trdnjšo in lepšo bodočnost. Kako je v tem pogledu, vidimo, če nismo slepi.

Po drugi strani se je človek moral, kot civiliziranec, mnogokrat boriti proti podivjanim in roparskim, ter tuje zemlje lačnim hordam. Tu je bil križar za pravico in mir ter razumno sožitje ljudstev sveta. Pa še pri tem je igrala nemajhno vlogo človekova pohlepnost po bogastvu in moči in tako se je čisto zgodilo, da je namen posrečeval sredstva tudi v vabah za navidezno dobre ideje, katere je ljudstvo navdušeno

podprlo in branilo s svojo krvjo.

Danes se opaža enako navzlic potokom krvi in strašnemu mučenju in zatiranju milijonov ljudi, da hoče stopati v ospreje človekova stara napaka, ki si hoče iz kaotičnih razmer kovati kapital za lastne koristi.

Mnogokrat se človeku kar ne zdi vredno, da bi se mitalj in brigal za bodočnost človeštva v enem ali drugem oziru, a po drugi strani pa imamo tak včasih, kot so današnji, priliko opazovati koliko je človek, kot tak, res napredoval s svojo civilizacijo, krščanstvom, visoko razvito tehniko, itd.

Kdor je tankočuten lahko dandanes prisluhne vsem prejšnjim prikritim prezirnim in sovražstvom, ki so bila pokrita in so še pokrita z lepo odejo demokracije, pod katere se, žal, skriva marsikaj, ki bi moralo biti izruvano s koreninami vred, ker drugače se bomo po vojni vrnili nazaj v stare čase, ki nam lepo po vrsti prinašajo umetno razvite krize, prosperiteto vojne in potem na koše obljub o trajnem miru, pametnejšem gospodarskem sestavu, itd.

Seveda upamo, da bomo napravili to pot veliko daljši korak naprej, kot smo ga po zadnji vojni, vendarle pa se pojavlja pred očmi realnost položaja, kakršen je in to vsiljuje kritične misli, posebno se, ker se ljudstvo v vojnih duh zamislil je prerado v pogon vojne tempa industrije, ki daje narodom, ki ne okušaajo vojne baš na svoji koži direktno, priliko do vsaj začasne prosperitete. Kadar pa se človeku dobrogodi in ni v skrbah za jutranji kos kruha, tedaj rad pozablja na svetovne probleme, ki končno odločijo usodo narodov in posameznikov.

Da, včasih bi človeku skoro dihal zastal spričo komodnosti in samozadovoljstva, ki ga je opaziti pri neštetihi ljudeh, ki dobro zaslužijo v vojnih industrijah ali pa drugače, ter juna je skrajno neljubo, ako se v njih prisotnosti kaj razpravlja o vojni in povojnih problemih. In če se malo globlje zamislimo v to neveselo sliko, tedaj se lahko res z vso resnostjo vprašamo, kaj da bo ali ne po tej vojni? Ali pojdemo zopet po starih potih, ali se bomo, kot ljudstvo, zdramili vsaj toliko, da bomo zahtevali resničen mir in samo čakali, da se neke pri zelenih mizah sklene "mir" do druge vojne.

TRGANJE IN BOLEČINE V MISICAH?

Hitro pomoč dobi s Pain-Expeller-om, dokler ni mrtvih, ki ga razbota, ki jih 10 milijonov prodanih steklenic je dolga njegova dobrodelnost. Zastavljajo pravi Pain-Expeller s Sirotem na izkušnji.

PAIN-EXPELLER

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

Dopisov brez podpisa in oznake ne prištevamo. Dopisi na četrtke številke naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo prijati.

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in so s njimi naši rojaki takorekoč med seboj pogovarjali.

Vesti iz slovenskih nasebin

PRIREĐITVE V BROOKLYNU, N. Y.

Kakor je bilo že poročano, v tem listu v obliki oglasov, prireditve slovenskega podpornega društva sv. Jožefa št. 57 KSKJ, svojo veliko veselico ali "Martinovanje" in sicer prihodnjo nedeljo dne 8. novembra v dvorani Slov. Nar. doma na 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Za ples bo igral poznani Jerry's Starlight orkester. Vstopnina 38 centov z davkom vred za osebo. Izžrebani bo na tej prireditvi tudi dobitnik v obliki bonde vrednega \$25.00. Se razume da bo tudi vsestransko preskrbljeno, kar se tiče okusnih jedstvin in razne najboljše kpljice.

Pridite, dragi rojaki in rojakinje na to prireditve v obilnem številu, posebno se apelirajo na članstvo, da se udeležijo brez izjeme, izvesta naj bi bila samo bolezen ali delo.

Takoj nato prihodnjo nedeljo dne 15. novembra istotako v Slov. domu pa priredi svojo veliko prireditve, odnosno Martinovanje s pestrim svojestranskim programom slovensko pevsko društvo "Slovani". Začetek ob 4. uri popoldne. Po programu ples in prosta zabava. Rjaki in rojakinje v New Yorku in okolici, udeležite se tudi te "Slovanove prireditve" v obilnem številu, ter s svojo udeležbo pripomorte do boljše, gnetnega uspeha. Pomislite, da kulturna društva nimajo nikakega drugega dohodka nego kar dobe potem svojih prireditve itd. Na vas je torej ležeče dragi rojaki in rojakinje, ako želite, da bodo naša kulturna društva napredovala, da jih gnetno podpirate. Če pomislimo, posebno v teh časih je tem bolj potrebno da sodelujemo združeno na našim slovenskem kulturnem polju, v stari domovini iz katere prihajamo, nam je itak kruti sovražnik od vseh, kar je bilo našega, slovenskega.

Ponovno vam kličem na svidenja prihodnjo nedeljo dne 8. novembra na "Jožefovi" prireditvi, kakor drugo nedeljo dne 15. novembra na "Slovanovi" prireditvi.

Naj se tu omenim, da je prireditve nedeljo prireditve znanu hrvaško pevsko društvo "Jedinstvo" svoj veliki koncert v znani Arlington dvorani v New Yorku, na programu istega je med drugimi odličnimi pevci in pevkami nastopila tudi naša znana in priljubljena rojakinja Miss Ann Kopic, ter zapela nekaj krasnih slovenskih in hrvaških pesmi, kakor tudi tež

HEJ SLOVANI, KJE SO NAŠE MEJE?

Prva svetovna vojna nam je rodila precej malih držav. Od Balkana širok pas do Baltika je bilo kar posejano s temi malimi državicami. Ko je Hitler pobasal s svojo malho malo državo Avstrijo, si ni nobena teh malih državica upala protestirati. Sedanja jugoslovanska vlada je celo zabranila svojemu časopisu, da ne sme priti v časopisje nikake kritike čez Nemčijo in nobene karikature o nemških visokih državnih uradnikih.

Ko so Čosko na križ prihajali, se je slovanska država Poljska, prva oglašila, da bo tudi ona pomagala pribiti sestro Česko, na križ. Tudi Slovaki so pomagali pribijati, ker se niso razumeli z brati Čehi. Nekakšen tak sporazum je bil tudi pri nas v Jugoslaviji. Vse to je Hitler dobro vohal, zato se mu je tudi posrečilo oropati državo za državo v tako kratkem času.

Kakor vidimo, se te male države niso obnesle. Torej, zakaj zidati hišo, po istem načrtu?

Na primer, da se zopet ustanove male države, kakor so bile po svetovni vojni, v teku 10 let bomo pozabili na današnje strahote. Mesto, da bi si pričeli celiti rane, katere je povzročila sedanja vojna in moderno urejevati notranje gospodarstvo, bomo pa primorani zo pet kovati in rožljati z vojnim oročjem. To je pa zato, ker se bodo države bale ena druge, kako se je to ves čas godilo po prvi svetovni vojni, nakar ponovno sledi nezaželjeno strahno klanje.

ko skladbo po imenu "Carmena." S svojim krasnim glasom je vse navzoče tako navdušila, da so ji izrekli svoje priznanje z velikim aplavzom. Mladi nadebudni rojakinji na tem mestu iz srca želimo, da bi v doglednem času našo slovensko pesem deprinela do vrhunca na gledališki oder.

Z rodoljubni mpozdravom
A. F. Svet.

Slovani, združimo se! Začrtajmo in ustanovimo meje, ki nas bodo za vedno obvarovale nepotrebnega klanja!

Naj mi bo dovoljeno potegniti črto, po kateri bi se morale za vedno ustanoviti slovenske meje, ako hočemo, da se ne bomo bali nikake grožnje, pa naj pride od kjerkoli.

Mislim, da se ne bomo veliko zmotili, ako potegnemo črto, približno nekako takole:

Po severni strani nam ni potrebno omenjati, ker se tujcem ne cedijo sline po ledenih gorah. Oni bi radi ropali slovansko ozemlje, ki je rodovito, bogato na rudnikih in oljnatih poljih, ter industrijskih krajeh. Zato se moramo združiti ter povedati sovražniku, kjer so naše meje.

Od Berinskega morja mimo mesta Petropavlovsk, ki drži na jugovzhodnem koncu položka Kamčatka s priključitvijo olega otoka Sakhalina. Od tam naj se raztegne do bivšega ruskega mesta Port Artur na prejšnji južno-ruski meji skozi dardanelsko ožino preko divnega Balkana do sinjega Jadrana.

Ker smo prišli do najvažnejših krajev za južna in zapadna Slovence, posebno pa za nas Slovence, bomo potegnili črto od mesta do mesta. Od Benetk, Trbiša, Videm (Udine), Celovec, do Grada, proti Segedinu, Debrecinu, Košice, Bratislava, Sudesti, Vratislava, ob reki Oder do Baltičkega morja.

Hej, Slovani, združeni zakričimo ter povejmo tujcem, to so naše meje!

Ko bodo te meje uresničene, kar jih tudi moramo uresničiti tedaj si ne bo nikdar več noben sovražnik podstopil klati, obestiti, poniževati, ropati, požigati in uničevati, kar je slovenskega.

Zato se prebudimo ter močno združimo in še enkrat ponovimo, da v krogu od teh mej naj za vedno pravično vlada rod Slovanov.

J. K.
New York, N. Y.

O DEMOKRACIJI

Ameriški Slovenci smo kot celota za zmago združenih narodov in demokracije, o tem ni dvoma. Ni pa tako sigurno, da v večini razumemo pojem besede demokracija. Ako se spustimo v pogovor ali zasledujemo dopise po naših časopisih, kmalu opazimo, da navadno ne razločujemo pojma demokracije od onega republike in da nam je oboje eno in isto. To je pa daleč od resnice. Vlada kake republike je lahko ravno tako reakcionarna kakor ona kake monarhije, ali nasprotno; vlada kake dežele s kraljem za okrasek je lahko ravno tako svobodni, kakor kaka republika, kateri načeluje po ljudstvu izvoljeni predsednik Temu v dokaz nekoliko primere iz dobe pred sedanjo vojno.

Anglija, Belgija, Danska, Holandska, Norveška in Švedska, so bile kraljevine in vse priznane demokracije. Beseda demokracija je starogrškega izvora, sestavljena iz dveh besed: ljudstvo in vladati, torej ljudska vlada. V vseh teh kraljevinah kralj ni imel drugega opravičila pri vladi naroda kot pritruditi, kar so sklenili po ljudstvu izvoljeni zastopniki, poleg tega da je bil še nekak okrasek dežele, kakor prstan na roki, ali nakit za pestjo in na vratu, ki ga jaz in ti nosiva. Torej dokler so narodi zadovoljni s tem okrasom, je to njihova zadeva.

Med republikami so se mogle v demokraciji primerjati s temi kraljevinami le Češkoslovanska, Finska, Švedska, Združene države ter do gotove dobe tudi Francija. Ta slednja je že več let pred sedanjo vojno, vesled nerazsodnosti in brezbrčnosti francoskega ljudstva, padla v roke deloma nezmožnim, toda večinsoma do skrajnosti koruptnim politikom, kateri so jo dovedli v prepast. Pierre Laval na primer ne le da je prejemal podkupnino od sovražnikov Francije, je imel tudi stalne dohodke iz bordelov prostitutk.

Kam so zašle druge evropske republike, je znano. Postale so diktature z bolj ali manj kru-

tim sistemom. Ako se ozremo na naše južnoameriške republike, ki so večinoma vse bolj ali manj diktature, lahko razsodimo, da republikanska oblika vladnega ustroja za sedaj še ne more vzeti patenta za vlado po ljudstvu in za ljudstvo. Inteligenca, izobrazba, zavednost, in čuječnost ljudstva, so oni izmed glavnih temeljev demokracije.

Radi tega je očitno, da so napadi po našem časopisju na one, ki so pri njegovem obisku pozdravljali jugoslovanskega kralja, neumestni in do skrajnosti času neprimerni. Pozdravljali so ga ne kot osebo kralja, ampak kot zastopnika dežele združenih narodov — kot okrasek Jugoslavije.

Tudi naša ameriška vlada ga je sprejela kot takega. Seveda po mnenju nekaterih ljudi naša vlada sploh ne bi smela sprejeti nobenega kralja, kar je nesmisel. S tem bi pokazala da se vtiče v notranje zadeve dežele, s katero je v prijateljskih odnosih in v slučaju Jugoslavije v zavestni, zoper skupnega sovražnika. Tak nastop bi bil nediplomatičen in skrajno netakten.

Več takta pričakujemo v tem oziru tudi od naših slovensko-ameriških politikov in od srečajmo, da bi se med njimi pojavil vsaj eden s trezno diplomatično zmožnostjo, odločen se otrestiti brezpomembnih predsodkov, nas uspešno voditi ter trezno kazati pot v teh resnih časih.

Mi smo večinoma državljani te dežele. Naša vlada se ne vtiča v vladno obliko svojih zaveznic. Tega tudi ne le da ne pričakuje od svojih državljanih, ampak so ji taka vmešavanja naravnost zoprna. To je pokazala dovolj očitno, ko je bil poklicanih nekaj zastopnikov naših organizacij v Washington. Za sedaj zahteva le, da združimo vse svoje moči za poraz skupnega sovražnika. Ne odvrta nas od tega, da ne bi smeli pokazati zanimanja in sočutja do usode naše nekdanje domovine. Toda nihče nas ne

MESTO STARIH LJUDI

Ze bo skoraj leto dni, kar sem vam poslal moj zadnji dopis iz Monterey, Cal., ker pa se mi v severni Californiji ni prav nič dopadlo, izrazil sem prvo priliko, ki se mi je nudila in se povrnil nazaj v Los Angeles. Še prej pa sem se vstavil v San Francisco in ideo po Market Street sem opazil, da so vsi ljudje oblečeni, kot bi bili sami milijonarji in tako bogatih izlošč po trgovinah se pa menda tudi ne vidi drugje kot na 5th Avenue v New Yorku, ki pa mi je bolj malo poznana, dasiravno sem bival v New Yorku celih 23 let. Ni čuda torej, da se je eden, ki je došel iz San Franciscia v Los Angeles na obisk, vprašuje, kako se mu Los Angeles dopade, izrazil, da prav nič, češ da so ljudje tu preveč revno oblečeni.

Oglasil sem se bil tudi pri Judnichu in Tavcharju, kjer se

shajajo Slovenci, posebno samci, in imajo tu skupno večerjo. Pri Tavcharju, kateremu je bil pokojni ljubljanski župan in odvetnik Tavčar stric, sem videl mnoge pogrjene v posebni sobi za kakih 4 ljudi in ker so baš isti dan krali prašice, sem bil delan pravih kranjskih krvavih klobas.

Dospelvi nazaj v Los Angeles, po enoletni odsotnosti, nisem zapazil nikakih sprememb razen da so se nekatere stvari podražile nekatere celo precej. Stanovanj je precej praznih in to je baš prav za delavce po ladjedelnicah v San Pedro in Wilmington, kjer ni mogoče dobiti stanovanj za kakak denar, zelo dobro. Na delo se morajo voziti celih 20 milj z avtomobilom, toda zberejo se po pet ali sedem skupaj in vozna ne pride predraga; druge pomoči ni, — smo v vojni in se mora malo potpeti.

Mesta San Pedro in Wilmington, sta del mesta Los Angeles, to pa zato, da ima Los Angeles pristanišče. Prvo šteje 30 tisoč prebivalcev in od teh je ena petina Jugoslovancev, Dalmatincev, večina ribičev. Je tudi več trgovcev in Bogdanovič, ki je baje milijonar, lastuje veliko podjetje Fish-Canery na Terminal Island.

V. P.
Corapolis, Pa.

(Nadaljevanje na 4. str.)

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR V AMERIKI SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uradniki:

Predsednik: Vincent Calmar, 2639 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. SNPJ
Podpredsednik: Josephine Erjavec, 627 N. Chicago St., Joliet, Ill. SZZ
Tajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois KSKJ
Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois SZB
Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio SDS
John Ermenc, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wisc. SPZS
Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Illinois DSD
Josephine Zakradsek, 7603 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio PS
Charlie Benerol, 16007 Holmes Ave., Cleveland, Ohio SMZ
Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6208 Schade Ave., Cleveland, O. ABZ

LOKALNI ODBORI JPO, SS.

Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill. — Predsednik Jos. Zalar, 351-3 N. Chicago St.; tajnik: John Adamich, 1120 Highland Ave. in blagajnik: Louis Kosmeri, 764 N. Hickory St.
Lokalni odbor št. 2, Cleveland, O. — Predsednik: John Gornik, 6403 St. Clair Ave.; tajnik: John Pezdirtz, 1404 Pepper Ave. in blagajnik: Frances Ruppert, 19303 Shawnee Ave.
Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn. — Predsednik: Frank Knel, 415-3rd St. S. W.; tajnik: John Komidar, 320 S. 5th St. S. W. in blagajnik: John Lamuth, 26-3rd St. S. W.
Pododsek v Collinwoodu: — Predsednik: Joseph F. Terbizan, 14707 Hale Ave.; tajnik: Joseph Durn, 15905 Waterloo Rd. in John Leskovec, 941 East 250 St., Euclid, Ohio.
Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wisc. — Predsednik: Marie Prislund, 1034 Dillingham Ave.; tajnica: Johanna Mohar, 1138 Dillingham Ave. in blagajnik: Martin Jelenc, 1027 S. 8th St.
Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wisc. — Predsednik: John Obiak, 215 W. Walker St.; tajnik: Rev. D. M. Setnicar, 1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev. Anton Schiffler, 833 W. Mineral St.
Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn. — Predsednik Anton Zbaniak, AFU Building; tajnik: Ivan Tausell, Ely, Minn. in blagajnik: Louis Champa, Sr., Ely, Minn.
Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo. — Predsednik: Geo. Kovacevich, 2003 So. Jefferson St.; tajnik: Eusebio Ruiz, 401 E. Marceau Str. in blagajnik: John Marušić, 2751 Park Ave.
Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill. — Predsednik: Anton Krapenc, 1636 West 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1545 West Cermak Rd. in blagajnik: Leo Jurjovec, Sr., 1840 West 22nd Pl.
Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill. — Predsednik: Anton Kobal, 1015 Commonwealth Ave. North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zorc, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. in blagajnik: Frank Nagode, 913 McAllister St., Waukegan, Ill.
Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa. — Predsednik: Joseph Matičič; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 159, in blagajnik: John Jereb.
Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont. — Predsednik: Charles Propp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Oražem, 2029 Walnut St. in blagajnik: Charles Larsen, 201 East Park St.
Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa. — Predsednik: P. J. Kross, 218-57th St.; tajnik: John Deegan in blagajnik: Nick Fovige.
Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa. — Predsednik: Frank Kramer, P. O. Box 241; tajnica: Frances Gorjance, 825 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik: John Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sharon, Pa.
Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio. — Predsednik: Miss Mary E. Polutnik, 1711 East 30th St.; tajnica: Matilda Ostaneč, 1948 East 34th St. in blagajnik: Hermina Zortz.
Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind. — Predsednik: Anton Jarc, R. R. 2; tajnik: Frank Bregar, 1169 Anderson St. in blagajnik: Frank Prašnikar, RR 2.
Lokalni odbor št. 16, Salida, Colo. — Predsednik Frank Umik, RFD 72; tajnica: Katherine Drobnik, 421 East 2nd St. in blagajnik: Louis Skull, RT Box 150.
Lokalni odbor št. 17, Rock Springs, Wyo. — Predsednik: Anton Starman, 1216 - 10th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417 Tisdell in blagajnik: John Jenko, Jr., 1115 Clark St.
Lokalni odbor št. 18, Barberton, Ohio. — Predsednik: Joseph Leksan, 196-22nd St. N. W.; tajnik: Josephine Porok, 29-10th St. N. W. in blagajnik: Louis Arko, 1222 W. Wooster Rd.
Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo. — Predsednik: John Lovahn, Box 252, Aspen, Colo.
Lokalni odbor št. 20, Pueblo, Colo. — Predsednik: John Gern, 317 E. C St.; tajnik: Frank Pechnik, 1232 Elber Ave. in blagajnik: Frank Brajda, R. 1, Box 2.
Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo. — Predsednik: Anthony Jerin, 4825 Washington St.; tajnik: Frank Okron, 4750 Pearl St. in blagajnik: Geo. Pavlakovich, 4573 Pearl St.
Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill. — Predsednik: Leo Zernik, Lincoln Ave.; tajnik: Frank Kobilek, Garfield Ave. in blagajnik: Emma Shinkus, 717-5th St.
Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa. — Predsednik: Andrew Vidich, 706 Forest Ave.; tajnik: John Langerholc, Jr., 518 Linden Ave. in blagajnik: ob enem.
Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo. — Predsednik: Math Karch, 1011 Lincoln Ave.; tajnik: John Lipce, P. O. Box 28, Bon Carbo, Colo. in blagajnik: Frank Tomazin, 1892 Linden Ave.
Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa. — Tajnik: Jurij Previc, White Valley, Pa.

44 - LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

AMERICAN FRATERNAL UNION

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši nasebin, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

POZIV SLOVENSKEM DRUŠTVOM

Združena Slovenska Društva v New Yorku obdržujejo seje vsak prvi petek v mesecu v Slovenskem Domu v Brooklynu.

Če vaše društvo še ni pridruženo, pridružite se!

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER

ako je vam le priročno

NAZNANILO in ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanem, da je po dolgi in mučni bolezni dne 5. oktobra, 1942 za vedno zatisnil oči dragi soprog in oče —

Joseph Softich

Nepozabni pokojnik je bil rojen dne 4. januarja, 1898, v vasi Dolnje pri Jelšanah in je bil član društva Stev. 163 A. B. Z.

Iz globine svojih src se želimo zahvaliti vsem, ki so se od pokojnika poslovili a venci in cvetlični. Njegov imena tu sledijo: Družbo 103, A. B. Z., bratu pokojnega, Tony Softich in njegovi družini, Toledo, Ohio. Mojemu očetu in materi, Mr. in Mrs. Tony Skerl, Hyland, Pa.; mojemu bratu Louis Skerl in družini, Kane, Pa.; mojemu bratu Fr. Frank Skerl, Camp Roberts, Calif.; moji sestri Rosie Skerl, Kane, Pa.; družini Witmar, Kane, Pa.; moji teti, Rose Puz, Ellwood City, Pa.; Mr. Tony Ulljančič, Kane, Pa.
Mr. in Mrs. Frank Bostjančič, Mr. in Mrs. Joe Hrvatin, Lafayette, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Ulljan, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Biejak, Westline, Pa.; Mr. in Mrs. Andy Zuzek, Sheffield, Pa.; Mr. in Mrs. John Udovich, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Tony Rolih, James City, Pa.; Mr. Joe Idorich in družini, Bessemer, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Yakse-tič, Toledo, O.; Mr. in Mrs. Frank Vales, Toledo, O.; Mr. John Prosen, Kinross, Pa.; Mr. in Mrs. Gabriel Ulljan, St. Marys, Pa.; prijatelji in sosedje.

Dalje se iskreno zahvaljujemo sledečim, ki so prispevali za naše zadušnice: Mr. in Mrs. Joe Rolih; Mr. in Mrs. Tony Kacin; Mr. in Mrs. Henry Pekar, Crosby, Pa.; Mrs. Frances Stemberger, Crosby, Pa.; Mr. in Mrs. Andy Gerbec, Kinross, Pa.; Mr. in Mrs. Frank Shine, Vileux, Pa.; Mr. in Mrs. Louis Geršina, Ripley, N. Y.; Mr. in Mrs. John Roman, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Fabec, Olean, N. Y.; Mr. in Mrs. Louis Ulljan, Sheffield, Pa.; Mr. in Mrs. Andy Dolenc, Ford City, Pa.; Mr. in Mrs. Helen Bostjančič, Kane, Pa.; Mrs. Vales, Kane, Pa.

Prav srčno se zahvaljujemo našim sosedom za vso pomoč in tolažbo v teh težkih dneh. Iskrena hvala vsem, ki so nam dali za pogreb avtomobile; iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so prilihi pokojnika, obiskat, ko je ležal na mrtvaškem odru. Dalje pogrebnim in vsem, ki so nam iskreno sočutili in pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti. — Če smo katerega po pomoti izpustili, naj nam to oprostijo.

Ti pa nepozabni soprog in oče: počivaj sladko v svobodni ameriški zemlji. Ohranil Te bomo v ljubečem spominu do konca naših dni.

Zahtojci ostali:

MARY SOFTICH, soproga; MARY, hči in EDWARD, sin; TONY SOFTICH, brat, Toledo, Ohio. — V stari domovini brat JAKOB in tri sestre.

James City, Pa., 23. oktobra, 1942.

MESTO STARIH LJUDI

(Nadaljevanje s 3. str.)

Islandski ribič

ROMAN — Spisal FIERRE LOTI.

1

Bilo jih je pet širokoplečnikov, podprtih ob konoce pri polnih kozarcih, v temni sobi, ki je dišala po soli in morski vodi. Prostor, malo premezan za njihove postave, se je zoževal proti jednemu koncu, kakor notranost velike izpraznjene utve; zibal se je na lahk, leno in zaspano, pri čemer se je čulo enakomerno stokanje.

Zunaj je moralo biti morje in noč, toda o tem se je moglo prav malo vedeti; edina odprtina, vrezana v strop, je bila zapeta s lesenim pokrovom in stara svetilka, obešena na steni, je slabo razsvetljevala prostor v svojo plapolajočo lučjo.

V peči je bilo zakurjeno; sušile so se tu mokre obleke, in soperica, ki se je kadila o dnuh, se je mešala z dimom, prihajajočim iz prstenih pip.

Masivna miza, ki je bila po svoji obliki popolnoma slična kajiti, je zavzemala skoro ves prostor; toliko da se je človek prerinil naokrog ter lahko sedel na zaboj, ki so bili pritrjeni h hrastovim stenam. V stropu nad mornarji so se križali težki tramovi, ki so se skoro dotikali njihovih glav; za njihovimi hrbti so se odpirala ležišča, kakor vdolbena v debelo leseno steno, tamna kakor grobišča. Vse to leseno pohištvo je bilo okorno in ostarelo, razjedeno od mokrote in soli, obrabljeno, ugajenood njihovih rok.

Na zadnji steni je visela na častnem prostoru iz kamna izklesana podoba Matere božje, pritrjena na lični deščici. Bila je pač nekoliko stara, ta zaščitnica mornarjev, in poslikal je ni bogve kakšen umetnik. Toda kamnite figure ostanejo mnogo dalje ohranjene nego resnični ljudje; in tako je kazala ta rdeča in modra obleka sredi temnih, sivih sten izvanredno svojo vnanost. Pač mnogo vročih prošnja je morala čuti ta podoba v urah nevarnosti in strahu; ob njenih nogah so pritrili dva šopka umetnih cvetlic in debel molek.

Oblečeni so bili ti moje ve enako; močna, iz modre volne spletena srajca je objemala život ter se zgubljala pod širokim pasom, ki se je tesno oprijemal njihovih ledij. Pokriti so bili z nekakimi čeladami iz pobarvanega platna, katere imenujejo "suroit," po jugovzhodnem vetru ki pripiha navadno dež v naše kraje.

Bili so različne starosti. Kapitan je moral biti star kakih štirideset let, trije drugi po petindvajset do trideset, zadnji pa, katerega so imenovali Silvestra ali pa tudi Lurilu, ni štel več nego sedemnajst let. Po svoji postavi in vnanosti je bil že moč; črna, kodrasta brada je obrobila njegova sveža lica, toda sivomodre oči so mu ostale še otroške, mirne in polne milobe.

Sedeli so v tem ozkem prostoru tesno drug ob drugem, in kakor se je zdelo, so se počutili dobro v svoji tesni sobi.

Zunaj pa je bilo morje in noč, samo neskončno, brezupno morje, samo črno, globoko vodovje. Bakrena ura, obešena na steni, je kazala prav enajst zvečer; na leseni strop so udarjale enakomerno težke deževne kaplje.

Obravnavali so hrupno in veselo vprašanje o ženitvi — toda govorili niso nič nespodobnega. Ne, delali so načrte za one, ki so bili med njimi še čamei, ali pa si pripovedovali vsele dogodovščine, ki so se dogodile "na suhem", doma na raznih žensitvah. Včasih je pač izprožila med glasnim smehom malo preveč prostodušna opomnja o slasteh, ki jih daja ljubezen. Ali ljubezen, kakor jo umevajo ti osorni ljudje, je vedno nekaj zdravega in pri vsej svoji surovosti skoro čista.

Medtem se je začel Silvester dolgočasiti, ker se njegov prijatelj Ivan (ali kakor Bretonci govorijo Jan) še vedno ni vrnil.

Kje je pač tičal ta Jan? Še vedno zgoraj pri delu? Zakaj ni prišel dol v družbo, da se vdeležijo zabave?

"Saj bo kmalu polnoči," je izpregovoril kapitan.

Okrenil se je, vstal ter privzdignil nekoliko z glavo leseni pokrov, da pokliče Jana. Za pih je posijala v kabino čudovita svetloba.

"Jan! Jan! — He, 'mož!'"

"Mož," je odgovoril od zunaj z osornim glasom.

Ta luč, ki je bila prišla skozi odprtino, ta blede luč je bila podobna dnevnim svetlobi.

"Skoro polnoči" in vendar je bilo kakor solnčni sijaj, kakor svetel pomrak, prihajajoč od daleč, daleč skozi skrivnostna zrcala.

Ko se je zaprl pokrov, je bilo zopet temno, mala svetilka je razsvetljevala, kakor poprej prostor, s svojo rumenkasto, trepetajočo lučjo, in čulo se je, kako je pčezal "mož" v svojih okornih cokolah dol po lestvi.

Vstopil je ter se moral upogniti v dve gubi, kakor velkanski medved, kajti bil je pravi velikan. Raztegnil je obraz ter si tiščal za trenutek nos, kajti oster vdih po soli mu je bil neznošen.

Silvester je objel Jana ter ga privel nežno nase, kakor delajo otroci; bil je zaročen z njegovo sestro ter ga smatral ne kako za svojega starejšega brata. Jan se je dal negovati kakor ukrojen lev ter se dobrovoljno smehljaj, kačoz svoje bele zobe.

Ti zobje, ki so imeli v njegovih ustih malo več prostora nego pri navadnih ljudeh, so bili vključb tema nekoliko majhni, toda pravilno, enakomerno razpostavljeni. Njegove svetle brke so bile malo kratke, dasi jih ni nikdar brili; bile so zvihane v dve tenki simetrični črti, ležeči nad fino zaokroženo gornjo ustnico; proti koncem so bile malo razmršene ter so visele ob obeh straneh njegovih ust. Sicer je bil čisto obrat, in njegova lica so bila še okrogla, sveža, kakor nedotaknjeni sadovi.

Ko je Jan sedel, so napolnili iznova kozarce ter poklicali strožaja, da jim vncvč natičajo in prižge pipe.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

land. Drugo mesto je veliko manjše, kjer ni Jugoslovanov. V teh dveh mestih se nahajajo velike ladjedelnice, kot na primer: California Consolidated, Los Angeles in Western Steel and Pipe Ship Yards, ki zaposluje veliko tisoč delavcev, delajo po 24 ur na dan, sedem dni na teden in se delo zelo lahko dobi. Plača pa je 85 centov na uro in več. Ko je eden, ki je slučajno došel iz Arkansas vprašal za delo in so mu rekli, da lahko tako začne, je vsaka hotel prej vedeti koliko plačajo in ko so mu odgovorili, da bo imel 95 centov (razumljivo na uro), je dejal, da za ta denar pa ne dela, gre rajši nazaj domov, da tam ima dolar na dan.

V teh dveh pristaniščih nakladajo in razvažajo raznolično blago, največ pa olja in v navadnih časih so naložili nad milijon in pol sodov letno, sedaj med vojno pa seveda še toliko več.

Vzhodno poleg teh dveh mest se nahaja pa Long Beach, kjer razum olja ni nikake industrije. V bližini se nahaja Douglas Air Craft tovarna, ki zaposluje okoli 12 tisoč delavcev, med temi veliko žensk, ki so se v kratkem izučile po raznih, zato osnovnih solah in zaslužijo dobro. Long Beach, katerega so hoteli tudi priključiti mestu Los Angeles (pa jim ni uspelo) je mesto zase. Šteje 180 tisoč prebivalcev in od teh je 50 tisoč starih ljudi, došlih sem iz vseh delov Unije; eni so došli sem umreti, drugi zopet so pribekali sem pred prezgodnjo smrtjo. Na zimo pride tudi veliko farmerjev iz zapada in srednjega zapada prezimovati, na spomlad se pa zopet vrnejo nazaj na svoje farme.

Mesto samo na sebi je čedno mesto, leži ob morju ima lepo peščeno obalo za kopanje in ima to posebnost, da so ceste po mestu iste višine kot vogali sidewalkov in to iz posebnega vzroka. Ti stari ljudje tukaj, eni teko hodijo in poslužujejo se majhnih avtomobilov, katerim pravijo auto-ette, imajo po 3 kolesa, eden ali dva sedeža električni pogon na baterije, po naše bi se jim lahko reklo "motovilo"; brzina kakih 5-8 milj na uro, stanejo pa \$250 do \$750 in s temi motovili se ljudje vozijo v trgovine, na izprehod itd. po celim mestu. Da niso ceste tako zidane, bilo bi prevažanje s temi auto-ette po mestu nemogoče in je baje edino mesto te vrste v celi Uniji. Nekateri tu trdijo, da ga ni lepšega in boljše mesta kot je Long Beach, toda jaz ne vidim ničesar posebnega, razen da je zelo dolgočasno mesto, brez vsa loš posebnosti. Pustimo jim veselje.

Pred kratkim sta došla sem iz New Yorka Mr. in Mrs. Viktor Volk in sta namenjena tu v bližini Los Angeles se za stalno nastaniti in kupiti si en dom. Poznani so že precej let in se nismo videli kakih 7 let, imeli smo si veliko povedati. Prese-

netila me je novica, da je v New Yorku nezaposlenost. Nadalje me je presenetlo slišati, kaj počenja naš toliko dobro poznani 100 odstotni Slovenci Jože Rems v Ljubljani, nad vse pa me je presentila novica, da se po celim Brooklynu govori da sem jaz pobegnil od doma iz Brooklyna z neko žensko in živel z njo, eni da vedo celo njeno ime. Vse to je nesramna laž in žal mi je, da sem zato izvedel šele sedaj po petih letih, drugače bi se bil že prej zagovarjal. Dotični, ki je raztro bil to laž, je dobro vedel, kje in pri kom se nahajam, toda človek, ki je navajen lagati, ena laž manj ali več, pa ni pride v poštev. Jaz sem odšel od doma iz tehničnih vzrokov, katerih tu ne morem omeniti, to je bilo 6. avgusta 1937 in sem se dne 8. avgusta pojavil pri mojem prijatelju Fr. Birku v Saranac Lake, kjer sem ostal do 1. novembra, dokler ni odpotoval v Florido, kamor bi šel tudi jaz, da nisem bil poln revmatizma v rokah in nogah in kot tak nesposoben za vsako delo. O kaki ženski meni ni ničesar znano, še manj pa, da bi bil kda živel z njo in kdor o tem dvomi, sem mu vedno na razpolago z dokazi. Ničesar nisein nikdar bolj sovražil kot laž. Po mojem ima vsak pravico se zagovarjati, komur se dela krivica, ta moja izjava naj torej služi v pojasnilo vsem onim, ki so slišali take in enake laži o moji osebi.

Spozdravom

Al. Skulj.

Long Beach, Cal.

ŽENGIS KAN

V. P.

(Nadaljevanje.)

Mongoli so bili na vrhuncu moči za časa Kublai Kana, vnuka Žengisa Kana.

Slednjí je razpadla v rokah pomehkuženih naslednikov. Danes so Mongoli zopet neznamenat narod nomadov Karakozum, nekdanj mogočno mesto je izginilo. Mrzli vetrovi, ki prinašajo pesek iz puščave Gobi, so ga zasuli, njegovo ime je skoraj pozabljeno.

Toda ime Žengisa Kan ni pozabljeno pri vojaških strokovnjakih. Ako se izloči njegov barbarizem, njegova brezobzirnost in njegovo strašno klanje bo vojak še vedno našel v načinu njegovega bojevanja in izoblikovanja bojnega stroja marsikaj, kar se zreali kot temelj vsakega vojskovanja.

Nemci imajo pet obširnih tehničnih študij o vojaškem sistemu velikega Kana. V angleščini sta dva ali trije kratki spisi.

Očividno je, da so se Nemci mnogo naučili od tega velikega Mongola. Ako primerjamo nemški način vojskovanja, kakor tudi propagande, vidimo, da je oboje skoraj istolično. Cello v grozodejstvu Nemci ne zastojajo za temi barbari, samo s to razliko, da se poslužujejo bolj rafiniranega, toda nič manj strašnega načina usmrtilve. Mesto, da sečejo glave, streljajo nedolne talce, mučijo na najbolj bestialen način možne, oskrunjuje ženske, ropajo živež in oblačila, tako da milijonske množice umirajo strašne smrti od mrazu in gladi.

Ta opis meč nekaj luč na preteklost in oštevčuje tudi današnje dogodke in ti se moral tu končati. Toda kaj pa bodočnost? Dobro, skušajmo se ugledati tudi v to. Toda, ako hočemo gledati v bodočnost, se moramo najprej zopet ozreti nazaj v preteklost.

Ali se je mongolska zgradba razsula samo radi nespretnega vodstva? To je bilo najbrže samo eden izmed mnogih vzrokov. Predvsem mongolski narod je bil premaloštevilan, da

INVESTIRAJTE V AMERIKO

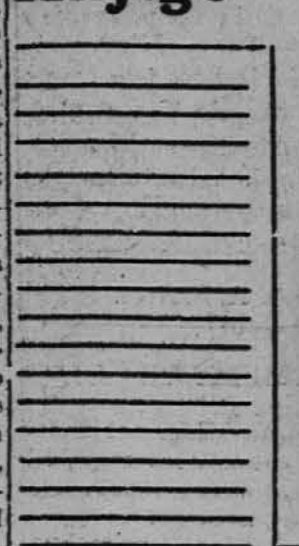

KUPUJTE

UNITED STATES WAR SAVINGS

BONDS in STAMPS

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Pinčgar)

POUČNI SPISI

ANGLEŠKO SLOVENSKO

BERILO

(F. J. Kern) — Zvezano

Cena \$2.—

Bodoči državljani naj naredijo knjižico —

"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"

V tej knjižici so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca.

Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK

Spisal Franjo Dutar. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živilorojca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

Cena \$1.50

GOVEDOREJA

Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami.

Cena \$1.—

V KREMLJIH INKVIZICIJE

Spisal Michel Zévaco. Nad vse zanimiv zgodovinski roman iz časa inkvizicije. — 461 strani.

Cena \$2.—

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je avtorstven pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v tridesetih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno arcelo našega šiviljenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 413 STRANI

V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Po 75c zvezek

Belfegor (Artur Bernede)

Po strani klobuk (Damiir Feigel)

Po \$1 zvezek

Veridicus (Pater Kajetan)

Rudarica balada (Marja Majerjeva)

Pingvinški otok (Anatole France)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

bi trajno ustrahoval ljudstva tolikih milijonov. "Mongol, da si je bil za tiste čase dobro oborožen in izvrstno treniran, ni bil toliko, da si ne bi mogli tudi drugi narodi z lahkoto in v kratkem času nabaviti iste ali boljše vojne opreme in se temu primerno trenirati. Mongolski konjič, dasi trpežna in hitra žival, ni bila tako hitro prometno sredstvo, da bi nesla jezdeca, ki bi danes pomagal zatreti vstajo v enem kraju in drugi dan tisoč milj oddaljenem kraju ogromnega cesarstva.

Kako se da primerjati z bodočnostjo v slučaju nemške zmage? (Kakor poznamo Nemce iz sedanjosti kakor tudi iz zgodovinske dobe, se ne bodo naglo pomehkužili in bodo imeli vedno koga med seboji, ki jih bo držal v redu. Jih je dovolj, da s pomočjo kvizlingov zaslužijo in vstrahujejo ves ostali svet, ker le njim bo služila vsa moderna tehnika in niko drugi ne bo mogel proizvajati kakega vojnega materiala in upirati se z golemi rokami, ker bi to pomenilo samomor.

Torej, ako nečemo, da se povrnejo grozodejstva barbarja Žengisa Kana, za nepregledno dobo, moramo uničiti njegove posnemalke, moderne barbare Nemce.

Težke bodo žrtve, toda mora se jih doprinesiti, ker vse to izgubiti, kar imamo sedaj, je preveč in življenje brez tega — ni življenje.

O BOJIH OKOLI MESTA KONJICE.

(JIC.) — Dopisnik lista "Hrvatski narod" je pred kratkim opisal nekatere boje v Hercegovini. Iz tega poročila je videti kako trdi so bili boji v teh krajih pač ni govoriti o "vladanju" Paveličevih oblasti.

"Prišli smo v Ožarac. Mesto krega kolodvora se pred nami dvigajo od požara počrneli zidovi, porušeni od razbojnikov. Od tu pa do Sarajeva bomo našli na opustošene železniške postaje, na porušene hiše in oplenjene trgovine. Meseca junija so partizani zavladali od tod pa do Sarajeva.

"Prišli smo do Konjice. Ljudje nam pripovedujejo o bojih, ki so se odigrali v mestu in okolici. Že koncem junija so kmetske hiše in hiše pripovedovali o pustošenju okolnih krajev.

"Potem pa je prišel 3. julij, ko so na vsej progi od Sarajeva do Pazarice, Tarcina, Hadžića, Bratinja in drugih postaj, napadli partizani in so v močnem mraku gorele stavbe na vsej tej progi. Dne 7. julija po polnoči so napadli mirno me-

sto Konjice, na katero so se navali s hriba Reparvice. Vstali 38. napadalnega oddelka črne legije, ki so branili mesto, so imeli prenesti nepopoln udarec. Bombe so padale in obenem s pokanjem pušk poslastno grmele v črnem nočnem mraku. Čuti je bilo povelje partizanov. Razvila se je ogorčena bitka.

"Mnogi ugledni vojniki 38. oddelka črne legije so padli v tej bitki. Požari so izbruhnili v nekaterih hišah, a zjutraj so partizani napadli mesto samo, katero so oplenili in v njen porušili najvažnejše zgradbe.

"S propagando so skušali vplivati na prebivalstvo in je pridobiti zase. Najzanimivejšje je, da so skušali uvesti novo metodo. Širili so govorice, da ne bodo storili nikomur nič zalega in da ne bodo nikogar ubili. Pravo čudo je, da so usmrtili komaj 10 oseb. Zato pa so odnesli vse, kar so le mogli."

Lindbergh ni volil

Detroit. — Charles A. Lindbergh katerega so izolacionisti pred časom prikazovali, kot mogočega kandidata za predsedniško mesto Zdr. držav, se 3. novembra ni niti udeležil volitev v svojem okrožju. Pojasnjeno je bilo, da se ni registriral, kakor zahtevajo volitvena pravila in zato ni mogel voliti.